

Bruksela, 23 kwietnia 2024 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0137(CNS)

6919/24

LIMITE

ECOFIN 232
UEM 41
CODEC 583

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy: ROZPORZĄDZENIE RADY zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1467/97
w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu

ROZPORZĄDZENIE RADY (UE) 2024/...

z dnia ...

**zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1467/97
w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 126 ust. 14
akapit drugi,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego¹,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego²,

stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą,

¹ Opinia z dnia 25 kwietnia 2024 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

² Dz.U. C 290 z 18.8.2023, s. 17.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Przewidziana w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) koordynacja polityk gospodarczych państw członkowskich w ramach Unii zakłada poszanowanie zasad przewodnich dotyczących stabilnych cen, zdrowych finansów publicznych i warunków pieniężnych oraz trwałej równowagi płatniczej.
- (2) Ramy zarządzania gospodarczego Unii, które obejmują rozbudowany system koordynacji polityki i nadzoru nad politykami gospodarczymi państw członkowskich, wskazują państwom członkowskim, w jaki sposób mogą osiągnąć swoje cele polityki gospodarczej i fiskalnej. Od czasu Traktatu o Unii Europejskiej³ (TUE) sporządzonego w Maastricht 7 lutego 1992 r., ramy zarządzania gospodarczego pomagają osiągać konwergencję makroekonomiczną, chronić zdrowie finansów publicznych i eliminować zakłócenia równowagi makroekonomicznej. Wraz ze wspólną polityką pieniężną i wspólną walutą w strefie euro ramy zarządzania gospodarczego tworzą warunki dla stabilności gospodarczej, zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu gospodarczego i wyższego zatrudnienia dla obywateli Unii.

³ Dz.U. C 191 z 29.7.1992, s. 1

- (3) Pakt stabilności i wzrostu, który początkowo obejmował rozporządzenia Rady (WE) nr 1466/97⁴ i (WE) nr 1467/97⁵ oraz rezolucję Rady Europejskiej z dnia 17 czerwca 1997 r.⁶, opiera się na celu, jakim są zdrowe i stabilne finanse publiczne jako sposób poprawy warunków sprzyjających stabilności cen oraz silnemu zrównoważonemu i inkluzywnemu wzrostowi, którego fundamentem jest stabilność finansowa, pomagając tym samym w osiągnięciu celów Unii w zakresie zrównoważonego wzrostu i zatrudnienia.
- (4) W trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej państwa członkowskie, zgodnie z art. 126 ust. 1 TFUE, podlegają obowiązkowi unikania nadmiernego deficytu budżetowego.

⁴ Rozporządzenie Rady nr 1466/97/WE z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych (Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1).

⁵ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1467/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu (Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 6).

⁶ Rezolucja Rady Europejskiej w sprawie paktu stabilności i wzrostu, Amsterdam, z dnia 17 czerwca 1997 r. (Dz.U. C 236 z 2.8.1997, s. 1).

- (5) Ramy zarządzania gospodarczego Unii powinny zostać dostosowane, aby lepiej uwzględniać większe zróżnicowanie między poszczególnymi państwami członkowskimi, w odniesieniu do sytuacji fiskalnej, długu publicznego i wyzwania gospodarcze jak również inne słabe punkty. Zdecydowana reakcja polityczna na pandemię COVID-19 okazała się bardzo skuteczna w łagodzeniu gospodarczych i społecznych skutków kryzysu spowodowanego pandemią, ale doprowadziła do znacznego wzrostu wskaźników zadłużenia sektora publicznego i prywatnego, uwypuklając znaczenie stopniowego, realistycznego, trwałego i pro wzrostowego obniżenia wskaźników zadłużenia i deficytów do ostrożnych poziomów, oraz wyeliminowania zakłóceń równowagi makroekonomicznej, przy należyтым uwzględnieniu celów zatrudnieniowych i społecznych. Jednocześnie ramy zarządzania gospodarczego Unii należy dostosować, aby pomóc w sprostaniu średnio- i długoterminowym wyzwaniom stojącym przed Unią, w tym realizacja sprawiedliwej transformacji cyfrowej i ekologicznej, w tym celów dotyczących klimatu, określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119⁷, w zapewnianiu bezpieczeństwa energetycznego, wspieraniu otwartej strategicznej autonomii, zajęciu się zmianami demograficznymi, wzmocnieniu odporności społecznej i gospodarczej i trwałej konwergencji oraz wdrożeniu strategicznego kompasu na rzecz bezpieczeństwa i obrony – wszystkie te działania wymagają reform i trwałego wysokiego poziomu inwestycji w nadchodzących latach.

⁷ Rozporządzenie Parlamentu europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

- (6) Ramy zarządzania gospodarczego Unii powinny wspierać zdrowe i stabilne finanse publiczne oraz zrównoważony i inkluzywny wzrost, w związku z czym powinny różnicować podejście wobec państw członkowskich poprzez uwzględnianie ich wyzwań związanych z długiem publicznym i gospodarką oraz dopuszczanie wieloletnich ścieżek fiskalnych dla poszczególnych krajów, przy jednoczesnym zapewnieniu skutecznego wielostronnego nadzoru oraz poszanowaniu zasady równego traktowania.
- (7) Aby zapewnić przejrzyste i wspólne unijne ramy oparte na wartościach odniesienia, o których mowa w art. 126 ust. 2 TFUE i Protokole (nr 12) w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu, dołączonym do TUE i TFUE („Protokół (nr 12)”), lepsze egzekwowanie leżące u podstaw nadzoru wielostronnego powinno stanowić niezbędny odpowiednik ram nadzoru opartych na analizie ryzyka, które uwzględniają różne ścieżki fiskalne dla poszczególnych krajów.

- (8) Aby uprościć unijne ramy fiskalne i poprawić przejrzystość, jednolity wskaźnik operacyjny oparty na stabilności długu powinien służyć jako podstawa do ustalania ścieżki wydatków netto i prowadzenia rocznego nadzoru fiskalnego dla każdego państwa członkowskiego. Ten jednolity wskaźnik operacyjny powinien opierać się na wydatkach pierwotnych netto finansowanych ze środków krajowych, tj. na wydatkach rządowych po skorygowaniu o działania dyskrecyjne po stronie dochodów i z wyłączeniem wydatków z tytułu odsetek, cyklicznych wydatków związanych z bezrobociem, a także wydatków na programy unijne w pełni kompensowanych dochodami z funduszy unijnych. Zgodnie z zasadami przewodnimi stosowanymi przez Komisję Europejską do klasyfikowania transakcji jako działań jednorazowych, działania jednorazowe i inne działania tymczasowe również powinny być odliczone wskaźnika wydatków netto. Wskaźnik ten umożliwia stabilizację makroekonomiczną, ponieważ nie oddziałują na niego automatyczne stabilizatory, w tym wahania dochodów i wydatków pozostające poza bezpośrednią kontrolą rządu.
- (9) Procedura nadmiernego deficytu w przypadku przekroczenia wartości odniesienia dotyczącej deficytu i wynoszącej 3 % produktu krajowego brutto (PKB), o której mowa w art. 126 ust. 2 TFUE i protokole nr 12, jest ugruntowanym elementem unijnych ram nadzoru fiskalnego, który skutecznie oddziałuje na politykę fiskalną w państwach członkowskich.

- (10) Aby wzmocnić procedurę nadmiernego deficytu w przypadku naruszenia kryterium długu wynoszącego 60 % PKB, o której mowa w art. 126 ust. 2 TFUE i protokole (Nr 12), należy skoncentrować się na odchyleniach od ścieżki wydatków netto określonej przez Radę na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/...⁸⁺.
- (11) Na mocy rozporządzenia (UE) 2024/...⁺⁺ Rada, na zalecenie Komisji, mogłaby zezwolić państwom członkowskim na odchylenie od ścieżki wydatków netto określonej przez Radę na mocy tego rozporządzenia w przypadku znacznego pogorszenia koniunktury gospodarczej w strefie euro lub w całej Unii lub w przypadku wyjątkowych okoliczności pozostających poza kontrolą rządu, mających duży wpływ na finanse publiczne danego państwa członkowskiego, pod warunkiem że nie zagraża to stabilności fiskalnej w średnim okresie. W związku z tym takiego odchylenia nie należy rejestrować w rachunku kontrolnym i nie powinno ono prowadzić do wszczęcia procedury nadmiernego deficytu opartej na kryterium długu.
- (12) Oceniając istnienie nadmiernego deficytu zgodnie z art. 126 ust. 3 TFUE, Komisja powinna uwzględniać wszystkie istotne czynniki. Poważna skala wyzwań związanych z długiem publicznym w danym państwie członkowskim powinna być uznawana za jeden z kluczowych czynników zaostrzających.

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/... z dnia ... w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1466/97 (Dz.U. L..., z ... , ELI: ...).

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 51/24 oraz wstawić datę, tytuł i odniesienie do Dz.U. tego rozporządzenia w odpowiednim przypisie.

⁺⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 51/24

- (13) Dostrzegając rosnące napięcia geopolityczne i wyzwania w zakresie bezpieczeństwa oraz związaną z tym potrzebę państw członkowskich, by budować swoje zdolności, zwiększenie inwestycji publicznych na obronność w stosownych przypadkach powinno być uznawane za jeden z istotnych czynników przy ocenie istnienia nadmiernego deficytu zgodnie z art. 126 ust. 3 TFUE. Czynnik ten można by oceniać w kontekście średnich wartości unijnych, tendencji średniookresowych lub innych odpowiednich poziomów odniesienia, uwzględniając przy tym również zasady statystyczne dotyczące czasu rejestracji wydatków na sprzęt wojskowy.
- (14) Aby śledzić rzeczywiste odchylenia od ścieżki wydatków netto określonej w rozporządzeniu (UE) 2024/...⁺, Komisja powinna utworzyć dla każdego państwa członkowskiego rachunek kontrolny sumujący roczne odchylenia na przestrzeni czasu. Informacje na rachunku kontrolnym powinny stanowić podstawę działań w zakresie egzekwowania. W szczególności Komisja przygotowuje sprawozdanie zgodnie z art. 126 ust. 3 TFUE, gdy stosunek długu publicznego do PKB przekracza wartość odniesienia, sytuacja budżetowa nie jest bliska równowadze lub nie wykazuje nadwyżki oraz gdy odchylenia zarejestrowane na rachunku kontrolnym państwa członkowskiego przekraczają ustalone progi roczne lub skumulowane. Sytuację budżetową uznaje się za bliską równowadze, gdy deficyt sektora instytucji rządowych nie przekracza 0,5% PKB.

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 51/24.

- (15) Ścieżka korekty wydatków netto w ramach procedury nadmiernego deficytu powinna doprowadzić do obniżenia lub utrzymania deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB, o której mowa w art. 126 ust. 2 TFUE i protokole (Nr 12), w terminie ustalonym przez Radę. Ścieżka korekty wydatków netto w ramach procedury nadmiernego deficytu byłaby zasadniczo taka, jak pierwotnie ustalona przez Radę, ale uwzględniałaby konieczność zapewnienia minimalnej korekty strukturalnej wynoszącej 0,5 punktu procentowego PKB w przypadku naruszenia kryterium deficytu lub konieczność skorygowania odchylenia od tej ścieżki co do zasady w przypadku naruszenia kryterium długu. Jeżeli realizacja pierwotnej ścieżki przestanie być możliwa ze względu na obiektywne okoliczności, Rada powinna móc określić inną ścieżkę w ramach procedury nadmiernego deficytu.
- (16) W przypadku państw członkowskich objętych procedurą nadmiernego deficytu, Rada, na zalecenie Komisji, powinna nadal móc przedłużyć termin korekty nadmiernego deficytu, jeżeli stwierdzi istnienie znacznego pogorszenia koniunktury gospodarczej w strefie euro lub w całej Unii zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/...⁺ lub w przypadku wyjątkowych okoliczności pozostających poza kontrolą rządu, mających duży wpływ na finanse publiczne danego państwa członkowskiego, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/...⁺, pod warunkiem że nie zagraża to stabilności fiskalnej w średnim okresie.

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 51/24.

- (17) Należy uchylić przepisy szczegółowe rozporządzenia (WE) nr 1467/97 dotyczące składek w ramach systemów emerytalnych drugiego filaru, ponieważ ścieżka wydatków netto określona przez Radę powinna już uwzględniać utratę dochodów w związku z tymi składkami.
- (18) Niezależne instytucje fiskalne dowiodły swojej zdolności do wspierania dyscypliny fiskalnej i poprawy wiarygodności finansów publicznych państw członkowskich. Aby zwiększyć poczucie odpowiedzialności na szczeblu krajowym, rolę doradczą niezależnych instytucji fiskalnych należy utrzymać w zreformowanych ramach zarządzania gospodarczego Unii, w celu stopniowego budowania ich zdolności. Stała, bardziej niezależna Europejska Rada Budżetowa powinna odgrywać większą rolę doradczą w ramach zarządzania gospodarczego Unii.
- (19) Należy określić jasne warunki uchylania procedur nadmiernego deficytu. Warunkiem uchylenia powinno być wiarygodne utrzymywanie się deficytu poniżej wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB, o której mowa w art. 126 ust. 2 TFUE i protokole nr 12, a w przypadku procedury nadmiernego deficytu opartej na kryterium długu państwo członkowskie powinno wykazać przestrzeganie ścieżki wydatków netto w ramach procedury nadmiernego deficytu.
- (20) Grzywny, o których mowa w art. 126 ust. 11 TFUE, nie powinny przewidywać minimalnej kwoty, ale powinny narastać do czasu podjęcia skutecznych działań, tak aby stanowiły faktyczną zachętę do stosowania się do wezwań kierowanych do państw członkowskich w ramach procedury nadmiernego deficytu zgodnie z art. 126 ust. 9 TFUE.

- (21) Niniejsze rozporządzenie zmieniające stanowi część pakietu, w skład którego wchodzi również rozporządzenie (UE) 2024/...⁺ oraz dyrektywa (UE) 2024/...⁹⁺⁺. Wspólnie te trzy akty ustawodawcze (zwane dalej łącznie „reformą ram zarządzania gospodarczego”) reformują unijne ramy zarządzania gospodarczego, które włączają do prawa Unii treść tytułu III „Pakt fiskalny” Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej¹⁰ z dnia 2 marca 2012 r., zgodnie z art. 16 tego Traktatu. Na podstawie doświadczeń z wdrażaniem przez państwa członkowskie Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej proponowany pakiet legislacyjny zachowuje średniookresowe ukierunkowanie paktu fiskalnego jako narzędzie służące osiągnięciu dyscypliny budżetowej i wspieraniu wzrostu. Pakiet obejmuje wzmocniony wymiar krajowy, co ma zwiększyć poczucie odpowiedzialności na szczeblu krajowym, w tym przez utrzymanie roli niezależnych instytucji fiskalnych, co opiera się na wspólnych zasadach paktu fiskalnego zaproponowanych przez Komisję zgodnie z art. 3 ust. 2 Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej. Analiza wydatków skorygowanych o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów na potrzeby oceny ogólnej dotyczącej zgodności wymaganej na mocy paktu fiskalnego została określona w rozporządzeniu (UE) 2024/...⁺. Podobnie jak w pakcie fiskalnym, tymczasowe odchylenia od planu średniookresowego są dozwolone jedynie w wyjątkowych okolicznościach zgodnie z art. 24 i 25 rozporządzenia (UE) 2024/...⁺ oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi rachunku kontrolnego. Analogicznie do postanowień paktu fiskalnego, w przypadku znacznych odchyłeń od planu średniookresowego należy wdrożyć działania mające na celu skorygowanie odchyłeń w zdefiniowanym terminie. Reforma ram zarządzania gospodarczego wzmacnia nadzór fiskalny i procedury egzekwowania w celu realizacji zobowiązania do wspierania zdrowych i stabilnych finansów publicznych oraz zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu. Reforma ram zarządzania gospodarczego zachowuje zatem podstawowe cele dyscypliny budżetowej i stabilności długu określone w Traktacie o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej.

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS ...51/24.

⁹ Dyrektywa Rady (UE) 2024/... z dnia ... zmieniająca dyrektywę 2011/85/UE w sprawie wymogów dotyczących ram budżetowych w państwach członkowskich (Dz.U. L..., z ... , ELI: ...).

⁺⁺ Dz.U. : wstawić numer, datę i odniesienie do Dz.U. dyrektywy zawartej w dokumencie ST 6920/24 oraz wypełnić odpowiedni przypis.

¹⁰ <https://www.consilium.europa.eu/media/20390/st00tscg26-pl-12.pdf>

- (22) Niezbędne są przepisy przejściowe dla państw członkowskich, które są objęte procedurą nadmiernego deficytu w momencie wejścia w życie zreformowanych ram. Zalecenia na mocy art. 126 ust. 7 TFUE i wezwania na mocy art. 126 ust. 9 TFUE, które zostały przyjęte przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego, muszą zostać zmienione w celu dostosowania ich do zmienionych przepisów rozporządzenia (WE) nr 1467/97. Pozwoliłoby to Radzie ustalić ścieżkę korekty wydatków netto zgodną z nowymi przepisami dla państw członkowskich, które podjęły działania, bez przyspieszania procedury nadmiernego deficytu.

- (23) Mając na uwadze, że zasady dotyczące procedury nadmiernego deficytu opartej na kryterium deficytu pozostają niezmienione, z zachowaniem minimalnej rocznej korekty strukturalnej o co najmniej 0,5 % PKB jako punkt odniesienia, oraz w kontekście znacząco zmienionych warunków stóp procentowych, Komisja może w okresie przejściowym w latach 2025, 2026 i 2027 – aby nie zagrażać pozytywnym skutkom Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241¹¹ – skorygować ten punkt odniesienia w celu uwzględnienia wzrostu płatności odsetek przy ustalaniu proponowanej ścieżki naprawczej dotyczącej pierwszego średniookresowego planu fiskalno-strukturalnego na lata 2025, 2026 i 2027 w ramach procedury nadmiernego deficytu, o ile dane państwo członkowskie wyjaśnia, w jaki sposób zapewni realizację reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania zidentyfikowane w kontekście europejskiego semestru, w szczególności w zaleceniach dla poszczególnych krajów, oraz zajmie się wspólnymi priorytetami Unii określonymi w rozporządzeniu (UE) 2024/...⁺, zgodnie z celem, jakim jest realizacja ekologicznej i cyfrowej transformacji oraz budowa zdolności obronnych.
- (24) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 1467/97.
- (25) Z uwagi na obowiązujący termin określony w pakcie stabilności i wzrostu niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w trybie pilnym z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17)

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 51/24.

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 1467/97 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 1

1. W niniejszym rozporządzeniu określa się przepisy służące przyspieszeniu i wyjaśnieniu realizacji procedury nadmiernego deficytu. Celem procedury nadmiernego deficytu jest zapobieganie nadmiernym deficytom publicznym oraz – jeżeli one wystąpią – doprowadzenie do ich korekty, przy czym przestrzeganie dyscypliny budżetowej jest sprawdzane na podstawie kryteriów deficytu publicznego i długu publicznego.
2. Do celów niniejszego rozporządzenia „uczestniczące państwa członkowskie” oznaczają państwa członkowskie, których walutą jest euro.
3. Zastosowanie mają definicje zawarte w art. 2 rozporządzenia (UE) 2024/... Parlamentu Europejskiego i Rady⁺.

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 51/24 oraz wstawić datę, tytuł i odniesienie do Dz.U. tego rozporządzenia w odpowiednim przypisie.

Artykuł 2

1. Uznaje się, że przekroczenie przez deficyt publiczny wartości odniesienia ma charakter wyjątkowy zgodnie z art. 126 ust. 2 lit. a) tiret drugie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), jeżeli wynika ono z istnienia znacznego pogorszenia koniunktury gospodarczej w strefie euro lub w całej Unii, które zostało stwierdzone przez Radę zgodnie z art. 25 rozporządzenia (UE) 2024/...⁺, lub z wyjątkowych okoliczności pozostających poza kontrolą rządu, mających duży wpływ na finanse publiczne danego państwa członkowskiego, zgodnie z art. 26 tego rozporządzenia.

Ponadto przekroczenie przez deficyt wartości odniesienia uznaje się za tymczasowe w przypadku, gdy prognozy budżetowe dostarczone przez Komisję wskazują, że deficyt spadnie poniżej wartości odniesienia po ustaniu znacznego pogorszenia koniunktury gospodarczej lub wyjątkowych okoliczności, o których mowa w akapicie pierwszym.

2. W przypadku gdy stosunek długu publicznego do produktu krajowego brutto (PKB) przekracza wartość odniesienia, uznaje się, że zmniejsza się dostatecznie i zbliża się do wartości odniesienia w zadowalającym tempie zgodnie z art. 126 ust. 2 lit. b) TFUE, jeżeli dane państwo członkowskie przestrzega swojej ścieżki wydatków netto, ustalonej przez Radę.

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 51/24.

Komisja przygotowuje sprawozdanie zgodnie z art. 126 ust. 3 TFUE, gdy stosunek długu publicznego do PKB przekracza wartość odniesienia, sytuacja budżetowa nie jest bliska równowadze lub nie wykazuje nadwyżki oraz gdy odchylenia zarejestrowane na rachunku kontrolnym państwa członkowskiego przekraczają:

- a) bądź 0,3 punktu procentowego PKB w ujęciu rocznym,
 - b) lub 0,6 punktu procentowego PKB w ujęciu skumulowanym.
3. Opracowując sprawozdanie na mocy art. 126 ust. 3 TFUE, Komisja bierze pod uwagę wszystkie istotne czynniki wskazane w tym artykule, o ile znacząco wpływają one na ocenę spełniania kryteriów deficytu i długu przez dane państwo członkowskie.

Sprawozdanie, o którym mowa w art. 126 ust. 3 TFUE należycie odzwierciedla:

- a) skalę wyzwań związanych z długiem publicznym w oparciu o metodykę, o której mowa w art. 10 rozporządzenia (UE) 2024/...⁺, ewolucję sytuacji w zakresie długu publicznego i jego finansowania oraz związane z tym czynniki ryzyka, w szczególności strukturę zapadalności, walutę, w której denominowany jest dług, i zobowiązania warunkowe, w tym wszelkie zobowiązania ukryte związane ze starzeniem się ludności i długiem sektora prywatnego;
- b) rozwój sytuacji budżetowej w średnim okresie, w tym w szczególności wielkość rzeczywistego odchylenia od ścieżki wydatków netto, ustalonej przez Radę w ujęciu rocznym i skumulowanym, mierzone za pomocą rachunku kontrolnego;

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 51/24.

- c) rozwój sytuacji gospodarczej w średnim okresie, w tym wzrost potencjalny, zmiany inflacji i zmiany cykliczne w porównaniu z założeniami leżącymi u podstaw ścieżki wydatków netto, ustalonej przez Radę;
- d) postępy w realizacji reform i inwestycji, w tym w szczególności polityki mające na celu zapobieganie zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowanie oraz polityki służące realizacji wspólnej strategii Unii na rzecz wzrostu i zatrudnienia, w tym polityki wspierane z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241^{**}, a także ogólną jakość finansów publicznych, w szczególności skuteczność krajowych ram budżetowych;
- e) zwiększenie inwestycji publicznych na obronność, w stosownych przypadkach z uwzględnieniem również czasu rejestracji wydatków na sprzęt wojskowy.

Komisja uwzględnia należycie i wyrażnie wszelkie inne czynniki, które w opinii danego państwa członkowskiego mają znaczenie dla kompleksowej oceny spełniania kryteriów deficytu i długu i które zostały przedstawione Radzie i Komisji przez to państwo członkowskie. W tym kontekście szczególną uwagę zwraca się na wkłady finansowe na rzecz wspierania solidarności międzynarodowej i osiągania wspólnych priorytetów Unii, o których mowa w art. 13 lit. c) rozporządzenia (UE) 2024/...⁺.

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 51/24..

4. Rada i Komisja dokonują zrównoważonej oceny ogólnej wszystkich istotnych czynników, w szczególności zakresu, w jakim wpływają one na ocenę spełniania kryteriów deficytu lub długu jako czynniki zaostrzające lub łagodzące. W przypadku gdy skala wyzwań związanych z długiem publicznym w danym państwie członkowskim jest poważna, jak określono w ust. 3 akapit drugi lit. a) niniejszego artykułu, uznaje się, że stanowi ona jeden z kluczowych czynników zaostrzających. Korzystnych zmian gospodarczych, budżetowych i finansowych związanych z cyklem koniunkturalnym nie uznaje się za czynniki łagodzące, natomiast zmiany niekorzystne mogą zostać uznane za czynniki łagodzące.

Podczas oceny spełniania kryterium deficytu, jeśli stosunek długu publicznego do PKB przekracza wartość odniesienia, czynniki te uwzględnia się przy podejmowaniu kroków prowadzących do decyzji o istnieniu nadmiernego deficytu, o których mowa w art. 126 ust. 4, 5 i 6 TFUE, wyłącznie wtedy, gdy całkowicie spełniony jest podwójny warunek zawarty w nadrzędnej zasadzie stanowiącej, że przed uwzględnieniem tych istotnych czynników deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych pozostaje bliski wartości odniesienia, a przekroczenie wartości odniesienia ma charakter tymczasowy.

Czynniki te uwzględnia się jednak przy podejmowaniu kroków prowadzących do decyzji o istnieniu nadmiernego deficytu, jeżeli ocena dotyczy spełniania kryterium długu.

5. Jeżeli państwowym członkowskim zezwolono na odchylenie od ich ścieżki wydatków netto zgodnie z art. 25 i 26 rozporządzenia (UE) 2024/...⁺, Komisja i Rada w ramach swojej oceny mogą podjąć decyzję o niewyciąganiu wniosków dotyczących istnienia nadmiernego deficytu.
6. Jeżeli Rada podjęła na mocy art. 126 ust. 6 TFUE decyzję o istnieniu nadmiernego deficytu w danym państwie członkowskim, Rada i Komisja uwzględniają, w kolejnych proceduralnych krokach artykułu 126 TFUE, istotne czynniki, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, ponieważ mają one wpływ na sytuację tego państwa członkowskiego, w tym przy podejmowaniu kroków określonych w art. 5 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, w szczególności podczas ustalania terminu korekty nadmiernego deficytu i przy ewentualnym jego przedłużaniu. Tych istotnych czynników nie uwzględnia się jednak podczas podejmowania przez Radę decyzji na mocy art. 126 ust. 12 TFUE w sprawie uchylecia niektórych lub wszystkich jej decyzji podjętych na mocy art. 126 ust. 6–9 i ust. 11 TFUE.”;

* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/... z dnia ... w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 (Dz.U. L, ..., ELI: ...).

** Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 51/24.

2) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 3

1. W ciągu dwóch tygodni od przyjęcia przez Komisję sprawozdania wydanego zgodnie z art. 126 ust. 3 TFUE Komitet Ekonomiczno-Finansowy wydaje opinię zgodnie z art. 126 ust. 4 TFUE.
2. Biorąc w pełni pod uwagę opinię, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, Komisja, jeżeli uzna, że istnieje nadmierny deficyt, kieruje do Rady opinię oraz wniosek zgodnie z art. 126 ust. 5 i 6 TFUE i informuje o tym Parlament Europejski.
3. Rada decyduje, czy istnieje nadmierny deficyt, zgodnie z art. 126 ust. 6 TFUE, co do zasady w terminie czterech miesięcy od terminów przedstawiania sprawozdań, ustanowionych w art. 3 ust. 2 i 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2009*.
W przypadku podjęcia decyzji o tym, że w danym państwie członkowskim istnieje nadmierny deficyt, Rada jednocześnie wydaje dla niego zalecenia zgodnie z art. 126 ust. 7 TFUE. Rada podaje do wiadomości publicznej swoje decyzje podjęte zgodnie z art. 126 ust. 6 TFUE.

4. W zaleceniu Rady wydanym zgodnie z art. 126 ust. 7 TFUE określa się sześciomiesięczny termin maksymalny na podjęcie przez dane państwo członkowskie skutecznych działań. O ile jest to uzasadnione powagą sytuacji, termin na podjęcie skutecznych działań może wynosić trzy miesiące. W zaleceniu Rady określa się również termin korekty nadmiernego deficytu.

W zaleceniu Rada zwraca się również do państwa członkowskiego o wdrożenie ścieżki korekty wydatków netto, która zapewnia pozostawanie lub obniżenie i utrzymanie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej wartości odniesienia w terminie określonym w zaleceniu.

W przypadku gdy procedura nadmiernego deficytu została wszczęta na podstawie kryterium deficytu, w odniesieniu do lat, w których oczekuje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych przekroczy wartość odniesienia, ścieżka korekty wydatków netto musi być zgodna z minimalną roczną korektą strukturalną wynoszącą, jako poziom odniesienia, co najmniej 0,5 % PKB.

W przypadku gdy procedura nadmiernego deficytu została wszczęta na podstawie kryterium długu, ścieżka korekty wydatków netto powinna być co najmniej tak samo wymagająca jak ścieżka wydatków netto przyjęta przez Radę zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) 2024/...⁺ i co do zasady korygować skumulowane odchylenia na rachunku kontrolnym w terminie określonym przez Radę.

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 51/24.

5. W terminie przewidzianym w ust. 4 niniejszego artykułu dane państwo członkowskie przedstawia Radzie i Komisji sprawozdanie z działań podjętych w odpowiedzi na zalecenie Rady wydane na mocy art. 126 ust. 7 TFUE. Sprawozdanie to zawiera cele dotyczące wydatków i dochodów publicznych oraz działań dyskrecyjnych zarówno po stronie wydatków, jak i dochodów, spójne z zaleceniem Rady, a także informacje o działaniach już podjętych i o charakterze działań planowanych z myślą o osiągnięciu tych celów. Państwo członkowskie podaje sprawozdanie do wiadomości publicznej. Państwo członkowskie może zwrócić się do odpowiedniej niezależnej instytucji fiskalnej o sporządzenie niewiążącego, oddzielnego sprawozdania oceniającego, czy podjęte i planowane środki są wystarczające w odniesieniu do celów.
6. Rada może, na zalecenie Komisji, podjąć decyzję o przyjęciu zmienionego zalecenia na mocy art. 126 ust. 7 TFUE, w przypadku gdy:
- a) podjęto skuteczne działania w odpowiedzi na takie zalecenie i mają zastosowanie warunki, o których mowa w art. 26 rozporządzenia (UE) 2024/...⁺, lub
 - b) zastosowanie mają warunki, o których mowa w art. 25 rozporządzenia (UE) 2024/...⁺.

Zmienione zalecenie może w szczególności przedłużyć termin korekty nadmiernego deficytu, co do zasady o jeden rok.”;

* Rozporządzenie Rady (WE) NR 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Dz.U. L 145, 10.6.2009, s. 1).

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 51/24.

3) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 4

1. Rozważając, czy w odpowiedzi na jej zalecenia wydane zgodnie z art. 126 ust. 7 TFUE zostały podjęte skuteczne działania, Rada opiera swoją decyzję na sprawozdaniu przedłożonym przez dane państwo członkowskie zgodnie z art. 3 ust. 5 niniejszego rozporządzenia i na jego wdrożeniu, a także na wszelkich innych publicznie ogłoszonych i wystarczająco szczegółowych decyzjach rządu danego państwa członkowskiego.

Jeżeli Rada stwierdzi, zgodnie z art. 126 ust. 8 TFUE, że dane państwo członkowskie nie podjęło skutecznych działań, powiadamia o tym Radę Europejską.

2. Każda decyzja Rady zgodnie z art. 126 ust. 8 TFUE o podaniu do publicznej wiadomości jej zaleceń w przypadku stwierdzenia, że nie zostały podjęte żadne skuteczne działania, jest podejmowana natychmiast po upływie terminu określonego zgodnie z art. 3 ust. 4 niniejszego rozporządzenia.”;

4) w art. 5 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Każdą decyzję Rady o wezwaniu danego uczestniczącego państwa członkowskiego do podjęcia działań zmierzających do ograniczenia deficytu zgodnie z art. 126 ust. 9 TFUE podejmuje się w terminie dwóch miesięcy od decyzji Rady na mocy art. 126 ust. 8 TFUE stwierdzającej brak podjęcia skutecznych działań. W wezwaniu Rada zwraca się do państwa członkowskiego o wdrożenie ścieżki korekty wydatków netto zgodnie z wymogami określonymi w art. 3 ust. 4 niniejszego rozporządzenia. Rada wskazuje również działania sprzyjające realizacji ścieżki korekty wydatków netto.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rada może, na zalecenie Komisji, podjąć decyzję o przyjęciu zmienionego wezwania na mocy art. 126 ust. 9 TFUE, w przypadku gdy:

- a) podjęto skuteczne działania w odpowiedzi na takie wezwanie i mają zastosowanie warunki, o których mowa w art. 26 rozporządzenia (UE) 2024/...⁺, lub
- b) zastosowanie mają warunki, o których mowa w art. 25 rozporządzenia (UE) 2024/...⁺.

Zmienione wezwanie może w szczególności przedłużyć termin korekty nadmiernego deficytu, co do zasady o jeden rok.”;

5) art. 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rozważając, czy w odpowiedzi na jej wezwanie wydane zgodnie z art. 126 ust. 9 TFUE zostały podjęte skuteczne działania, Rada opiera swoją decyzję na sprawozdaniu przedłożonym przez dane państwo członkowskie zgodnie z art. 5 ust. 1a niniejszego rozporządzenia i na jego wdrożeniu, a także na wszelkich innych publicznie ogłoszonych i wystarczająco szczegółowych decyzjach rządu danego państwa członkowskiego. Brany jest pod uwagę wynik misji nadzoru przeprowadzonej przez Komisję zgodnie z art. 10a niniejszego rozporządzenia.”;

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 51/24.

6) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 8

1. Każdą decyzję Rady na mocy art. 126 ust. 11 TFUE o zaostrożeniu sankcji podejmuje się nie później niż dwa miesiące po terminach przedstawiania sprawozdań zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 479/2009.
2. Każdą decyzję Rady na mocy art. 126 ust. 12 TFUE o uchyleniu niektórych lub wszystkich jej decyzji podejmuje się tak szybko, jak to możliwe, a w każdym razie nie później niż dwa miesiące po terminach przedstawiania sprawozdań zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 479/2009.
3. Decyzję Rady na mocy art. 126 ust. 12 TFUE podejmuje się wyłącznie w przypadku, gdy deficyt został obniżony do poziomu poniżej wartości odniesienia, a prognozy Komisji wskazują, że sytuacja ta utrzyma się w bieżącym i kolejnym roku, oraz w przypadku gdy procedura nadmiernego deficytu została wszczęta na podstawie kryterium długu, dane państwo członkowskie przestrzegało ścieżki korekty wydatków netto określonej przez Radę zgodnie z art. 3 ust. 4 lub art. 5 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.”;

7) art. 9 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Procedura nadmiernego deficytu zostaje zawieszona gdy:

- a) dane państwo członkowskie stosuje się do zaleceń wydanych zgodnie z art. 126 ust. 7 TFUE;
- b) dane uczestniczące państwo członkowskie stosuje się do wezwań wydanych zgodnie z art. 126 ust. 9 TFUE.”;

8) art. 10 otrzymuje brzmienie:

„*Artykuł 10*

1. Rada i Komisja regularnie monitorują realizację działań podjętych:

- przez dane państwo członkowskie w odpowiedzi na zalecenia wydane na mocy art. 126 ust. 7 TFUE;
- przez dane uczestniczące państwo członkowskie w odpowiedzi na wezwania wydane na mocy art. 126 ust. 9 TFUE;

2. Jeżeli działania uczestniczącego państwa członkowskiego nie są realizowane lub, w opinii Rady, działania te okazują się nieadekwatne, Rada niezwłocznie podejmuje decyzję na mocy, odpowiednio, art. 126 ust. 9 lub 11 TFUE.
3. Jeżeli rzeczywiste dane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 479/2009 wskazują, że nadmierny deficyt nie został skorygowany przez uczestniczące państwo członkowskie w terminach określonych w zaleceniu wydanym na mocy art. 126 ust. 7 TFUE albo w wezwaniach wydanych na mocy art. 126 ust. 9 TFUE, Rada niezwłocznie podejmuje decyzję na mocy, odpowiednio, art. 126 ust. 9 lub 11 TFUE.”;

9) w art. 10a wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komisja zapewnia stały dialog z organami państw członkowskich zgodnie z celami niniejszego rozporządzenia. W tym celu Komisja w szczególności przeprowadza misje z myślą o ocenie bieżącej sytuacji gospodarczej w danym państwie członkowskim i rozpoznaniu wszelkich ryzyk lub trudności związanych z realizacją celów niniejszego rozporządzenia oraz umożliwia wymianę poglądów z innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym z krajowymi niezależnymi instytucjami fiskalnymi.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Po przyjęciu przez Radę wezwania na mocy art. 126 ust. 9 TFUE i na wniosek parlamentu danego państwa członkowskiego, Komisja może przedstawić swoją ocenę sytuacji gospodarczej i fiskalnej w danym państwie członkowskim. Wzmocnionym nadzorem można objąć państwa członkowskie będące adresatami zaleceń i wezwań wystosowanych w następstwie decyzji podjętej na mocy art. 126 ust. 8 TFUE i decyzji podjętych na mocy art. 126 ust. 11 TFUE w celu monitorowania na miejscu. Odnosne państwa członkowskie dostarczają wszelkich informacji niezbędnych do przygotowania i przeprowadzenia misji.”;

10) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 12

1. Kwota grzywny wynosi maksymalnie 0,05 % najnowszego szacunkowego PKB z poprzedniego roku za okres sześciu miesięcy i jest uiszczana co sześć miesięcy do czasu, gdy Rada uzna, że dane państwo członkowskie podjęło skuteczne działania w odpowiedzi na wezwanie wydane na mocy art. 126 ust. 9 TFUE.

2. W każdym okresie sześciu miesięcy następującym po okresie, w którym nałożona została grzywna, do momentu uchylecia decyzji o istnieniu nadmiernego deficytu Rada ocenia, czy dane uczestniczące państwo członkowskie podjęło skuteczne działania w odpowiedzi na wezwanie Rady wydane zgodnie z art. 126 ust. 9 TFUE. W takiej dokonywanej co sześć miesięcy ocenie Rada decyduje, zgodnie z art. 126 ust. 11 TFUE, o wzmocnieniu sankcji, chyba że uczestniczące państwo członkowskie zastosowało się do wezwania Rady.”;

11) art. 14 i 15 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 14

Zgodnie z art. 126 ust. 12 TFUE Rada uchyla sankcje, o których mowa w art. 126 ust. 11 tiret pierwsze i drugie TFUE, w zależności od skali postępów poczynionych przez dane uczestniczące państwo członkowskie w korygowaniu nadmiernego deficytu.

Artykuł 15

Zgodnie z art. 126 ust. 12 TFUE Rada uchyla wszelkie niezrealizowane sankcje w przypadku uchylecia decyzji o istnieniu nadmiernego deficytu. Grzywny nałożone zgodnie z art. 12 niniejszego rozporządzenia nie będą zwracane danemu uczestniczącemu państwu członkowskiemu.”;

12) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 16

Grzywny, o których mowa w art. 12, stanowią dochód ogólny dla budżetu Unii.”;

13) uchyla się art. 17;

14) art. 17a otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 17a

1. Do dnia 31 grudnia 2030 r., a następnie co 5 lat, Komisja publikuje sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia.

W sprawozdaniu tym, dokonuje się:

- a) oceny skuteczności niniejszego rozporządzenia w osiągnięciu założonego celu, zgodnie z art. 1 ust. 1; oraz
 - b) postępów w zapewnianiu ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych i trwałej konwergencji wyników gospodarczych państw członkowskich, zgodnie z TFUE.
2. W stosownych przypadkach, do sprawozdania, o którym mowa w ust. 1 dołącza się wniosek dotyczący zmiany niniejszego rozporządzenia.
3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 przekazywane jest Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.”;

- 15) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 17b

Rada, na zalecenie Komisji, przyjmuje zmienione zalecenie na mocy art. 126 ust. 7 TFUE lub zmienione wezwanie na mocy art. 126 ust. 9 TFUE skierowane do państw członkowskich, które są objęte zaleceniem na mocy art. 126 ust. 7 TFUE lub wezwaniem na mocy art. 126 ust. 9 TFUE w dniu ... [data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego] i które podjęły skuteczne działania.

Rada przyjmuje zmienione zalecenie lub wezwanie wraz z przyjęciem zalecenia na podstawie art. 17 rozporządzenia (UE) 2024/...⁺ określającego ścieżkę wydatków netto.”;

- 16) uchyla się załącznik.

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 51/24.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie w dniu jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w ...

W imieniu Rady

Przewodniczący / Przewodnicząca
